

бачення інформаційної діяльності, зокрема перехід від принципу забезпечення доступу до потрібного документа на принцип надання консолідованої інформації за пріоритетними напрямками наукової діяльності установи. Таке переосмислення інформаційної діяльності потребує оновлення методологічної бази, теорії та методики інформаційної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Шарабчиев Ю. Т. Ресурсы Интернет для работников практического здравоохранения / Ю. Т. Шарабчиев, Н. Е. Хейфец, Т. Н. Москвичева // Вопр. организации и информатизации здравоохранения. – 1999. – № 1. – С. 56–58.
2. Ярошенко Т. О. Електронні журнали в системі інформаційних ресурсів бібліотеки: монографія / Т. О. Ярошенко. – К.: Знання, 2010. – 215 с.
3. Копанєва Є. О. Когнітивно орієнтовані ресурси й наукові Інтернет-комунікації / Є. О. Копанєва // Бібл. вісн. – 2011. – № 5. – С. 10–13.
4. Артамонова Н. О. Патентна документація в системі інформаційного забезпечення науки: сутність, функції, значення / Н. О. Артамонова, Л. Я. Филиппова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2016. – № 4. – С. – 4–10.

Плотникова Г.М.

здобувач,

Національна академія керівних кадрів культури та мистецтв України

ДОКУМЕНТНІ РЕСУРСИ З ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ РЕДАГУВАННЯ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Художня література, як різновид мистецтва слова, який описує дійсність художніми образами, завжди займала провідне місце в розвитку суспільства і народу. Вона не лише найповніше (порівняно з іншими видами мистецтва) віддзеркалює життя суспільства, а й розвиває свідомість людини, її почуття, волю, психіку, формує людський характер і особистість. Широка палітра суспільних функцій художньої літератури (суспільно-перетворююча, художньо-концептуальна, пізнавально-евристична, інформаційно-комунікативна, виховна, естетична, гедоністична, сугестивна, компенсаторна та ін.) визначає її надзвичайну важливість в структурі соціальних комунікацій.

В Україні видання художньої літератури займає провідне місце серед випуску друкованої продукції. Щороку, за даними Книжкової палати України видають близько 2,5–3 тис. примірників художньої літератури. Приміром за 2015 рік зареєстровано 498 видавців художньої літератури, а до Книжкової палати України надійшло 3092 обов'язкових примірники художньої літератури [1, с. 13]. Активно кипить літературна творчість і в інтернет-просторі. Але такі приємні кількісні показники, не завжди свідчать про якість літературного твору. Дедалі помітними стають явища сумнівної якості художніх творів, що пов'язано рідше: або з недостатнім освітнім рівнем автора, який часто ігнорує редакторські поради, і видає твори без правок, мовляв «художня література – то

Боже творіння, його не можна правити», або з перевантаженістю редакторів, які у зв'язку з низькою заробітною платою з одного боку і постійно зростаючими цінами на предмети вжитку з другого, змушені працювати на кількох роботах і не просто не встигають опрацювати текст «на відмінно»; але найчастіше це пов'язано з недостатнім рівнем володіння методичними засобами роботи з художнім текстом, оскільки саме редагуванню художньої літератури в сучасних освітніх закладах приділяється дуже мало уваги або й не приділяється взагалі, тому редактор художнього тексту, як правило керується, загальними знаннями з теорії редагування, хоча це не оправдано, оскільки тексти художньої літератури, за Ю. М. Лотманом [6, с. 203–216] відрізняються від інших текстів функціонально та структурно.

Сучасні суспільні потреби вимагають чіткого визначення мети, завдань, методології та принципів редагування саме художньої літератури, створення окремої редакторської професії – редактора художньої літератури. Саме тому на допомогу сучасним едитологам з'явилася потреба дослідити документні ресурси означеного питання. Нормативні документи, друківані та рукописні архівні джерела, наукові публікації, зібрані і проаналізовані, допоможуть сучасному редакторові-белетристу глибше освоїти специфіку своєї роботи, сприятимуть виокремленню редагування художньої літератури як самостійного предмету для викладання у вищих освітніх закладах, що значно підвищить якість як підготовки освітніх кадрів для видавничої галузі, так і якість художніх творів, як явища мистецтва, адже ми самостійна повноцінна нація і маємо право пишатися своїм літературним надбанням.

Документні ресурси із редагування художньої літератури (та й із загального редагування взагалі), як сукупність документів, підготовлених для ефективного використання їх студентами-редакторами, професійними редакторами та едитологами, досі не була об'єктом комплексного історико-документознавчого дослідження. Саме тому у нашому дослідженні будемо відштовхуватися від загальних праць, присвячених документним ресурсам, а саме: праць теоретиків документних ресурсів – А. А. Соляник [7], Ю. М. Столярова [8], С. О. Лісіної [5], дослідників-розробників критеріїв класифікації документів – С. Г. Кулешова [2], Н. М. Кушнарєнко [3], Г. М. Швецової (Швецової-Водки) [9] (Україна), М. С. Ларькова [4] (Росія) та ін.

Вивчення і аналіз документних ресурсів допоможе виявити основні засади редагування художньої літератури, обґрунтувати теоретичні, методичні і практичні положення щодо функції, структури, технологій та перспектив документного забезпечення процесу редагування художнього тексту, розробити на цій основі стратегію розвитку системи документного забезпечення редагування художньої літератури та надати наукові і практичні рекомендації студентам профільних спеціальностей, редакторам-белетристам, авторам-початківцям, едитологам та літературознавцям.

Перспектива подальшого розвитку та впровадження дослідження сприяють формуванню нового виду галузевої науки про документ – редакторського документознавства.

Дослідження може бути використане для удосконалення розробки навчально-методичного забезпечення освітнього процесу майбутніх едитологів-белетристів, стане в нагоді при написанні майбутніх підручників та наукових розвідок у сфері редагування художньої літератури. Висновки та рекомендації можуть бути практично реалізовані у галузевому документознавстві.

Список використаних джерел:

1. Буряк С. Аналітичний огляд книговидавничої діяльності за підсумками 2015 року / С. Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2016. – № 4. – С. 9–17.
2. Кулешов С. Г. Класифікації документів / С. Г. Кулешов // Українська архівна енциклопедія / Держкомархів України, УНДІАСД. – К., 2008. – С. 508–509.
3. Кушнарєнко Н. М. Документоведення: Учебник / Кушнарєнко Н. М. – 4-е изд., испр. – К.: О-во «Знання», КОО, 2003. – 460 с.
4. Ларьков Н. С. Документоведение / Н. С. Ларьков – М.: АСТ; Восток-Запад, 2006, 2008. – 427 с.
5. Лісіна С. О. Документні ресурси: навч. посібник / С. О. Лісіна. – Л.: Вид-во Львівської політехніки, 2013. – 240 с.
6. Лотман Ю. М. О содержании и структуре понятия «Художественная литература» / Ю. М. Лотман Ю. М. Избранные статьи. Т. 1. – Таллинн, 1992. – С. 203–216.
7. Соляник А. А. Документні потоки та масиви / А. А. Соляник. – Х.: ХДАК, 2000. – 247 с.
8. Столяров Ю. Н. Документный ресурс: учебное пособие для высших учебных заведений / Ю. Н. Столяров. – М.: Либерей-Бибинформ, 2009. – 223 с.
9. Швецова-Водка Г. М. Типологія документа: Навч. посіб. для студентів ін-тів культури / Швецова-Водка Г. М. / Рівн. держ. ін-т культури. – К.: Кн. палата України, 1998. – 80 с.

Подольяка Н.С.

*кандидат наук із соціальних комунікацій,
Сумський державний університет*

ФОРМУВАННЯ ВИДАВНИЧОГО ПОРТФЕЛЯ ХАРКІВСЬКИМ КООПЕРАТИВНИМ ВИДАВНИЦТВОМ «РУХ» (1921–1933)

Однією із найважливіших складових роботи редактора є формування видавничого портфеля. Осмислення феномену видавничого портфеля у часі, способів наповнення його, сприяє розумінню усіх аспектів видавничої культури як минулого, так і сьогодення.

Проблемі значення видавничого портфеля у редакційно-видавничій діяльності редактора приділяла увагу Ю. Паливода [1]. Осмислення принципів взаємодії редактора та автора, феномен «міжособистісного зворотнього зв'язку» розглянуто в публікації О. Жирун [2]. Актуальними є також дослідження О. Яковлева [3], С. Кисельова [4], що стосуються особливостей розвитку книговидавничої справи в Україні в 20-х роках ХХ ст. Збільшилась і кількість захищених дисертацій із питань розвитку видавничої справи в УСРР